



semilurgas 1, Meksika 2, Uolandai 3, Maskolija 10, Szpanija 7, Szvedija 17, Nauja Zelandija 1, Norvegija 7, Portugalija 1, Szveicarija 11, Suvienuotos Valstijos 55, Bombai 1.

Tankiausiomis priežastimis apkurtimo ir nebilistes ira: troszkus sunkus oras; neszvarumas, nesveikas oras givenamosiose trobose, tevu darbai skalbimo butuose, kalnuose, angliduo bese, austuvene ir troszkituose darbo namuose, didele jauniste tevu, tevu labai artima gentiste, itekme oro ant ka tiktai gimusiuju, kudikiu ligos.

End. Merkelis, prižiuretojas nemeziu buto Szveicarijoje, rado mažiausiai nemeziu tuose krasztuose, kur žmones geria vina, o daugiausiai ten, kur ira sznapsas žmonių geratū. Kanatuninkas Monsongas sako, kad tarp židų rاندame smarkiai daug nemezių delto, kad židai suženija giminaiczius.

### Ing Nemuną.

Plaukia Nemunas ant musu plātibes,  
Jisai priduoda Lietuvai grožibes;  
Plaukia tarp pievu puikiu ir kvetkuotu,  
Tarp tamsiu mīszku, a tuolu szakotu.  
Dugnas jo aukso, o vanduo melinas:  
Jam' lots veidrodių' atspindž' eglinas,  
Ir traukia szirdi jis savo puikumu,  
Nuo senu senoves laiku didumu.  
Oi Nemuneli musu gražiausias,  
Tujen praetę žinai juk geriausiai,  
Tujen stebuklu vaidus juk regejai,  
Amžiu pasleptis sunesze tau vejai.  
Nemunus upiu musu vadovas,  
Gražus, melinas, bet rustus kaip Kovas.  
I ji visi upelai mažesni suplaukia,  
Ir visi uždami siubuoja palankia.  
Oi Nemuneli! sziaudien blogai liko:  
Kiekviens mus pleszia--- kam tik patiko...  
Ir skurdu, skurdu: neturim' mes genezių,  
Nedaug ter' broliu szend gerai misl' janczių.  
Nemune senas, sukelk Gedimina,  
Sukelk jo garbę didumo amžino!  
Sukelk kareivias, kad tevinę gintu,  
Su stipriais pečiaiis jos griuvi parentu.  
Gedimino sanai sziaudien sumažejo,  
Senoves garbe juos' supelenejo,  
Liko visokiais Lietuviu saujele,  
Klaidžioj' loc miszke paklidus' avele.  
Ir' sopulinga, Nemuone mano,  
Kad ner kareiviu isz to laiko seno,  
Kad mums tevine liek' be apginimo,  
Maž kas besirupin isz musu jaunimo.  
Nemunus plaukia, vanduo melinuoja,  
Ant jo vilnelai tulus sidabruoja...  
Tik jo vienodi laikai ir gadine---  
Dar jo luosibes neks, neks nesumne! ...

1884 m. 27. III.

Agle.

### Apie žmogiszka kalba.

(Tąsa.)

Ženkłai, nemezių vartojami, ira dvejo-  
pi. Paprastai snekedami apie koki norint  
daigta, nemeziai rodo tą daigta, t. a. nore-

dami pasakiti žodi „ranka“, jie parodo ran-  
ka, o snekedami apie „kurpę“, kurpę ir pa-  
rodo. Reikint pasakiti, kad koks daigtas ira  
„raudonas“, nemezius smiliniu pirszta pal-  
czia vidurinią pusę apatiniosios lupos, „me-  
linas“ ira pažimimas mosterejimu i melsva  
dangu. Kad nemezius priksz smilini pirsz-  
tai jis nori isztarti „asz“, o „tu“, jeigu  
nemezius rīszteles pirszta prie pilvo žmo-  
gaus, su kuriuomi jis sneka; laikidamas-  
gi pirszta virszini desziniojo peties, jis isztaria  
žodi „jis“. Aiszku, kad czia daigtai, apie  
kuriuos sneka nemezius, ira czia pat,  
po jo akiu. Bet jeigu tie daigtai nera czion  
pat, bet kur kitur, tai nemeziai pasigauna  
kitus ženklus, ženklus prasimegszeziujimo  
(pasipramidžiojimo). O tai kokie ira žen-  
klai? Nemezius aprodo „vaisdats ore“ ista-  
biasias pažimes daigtu, arba judejimą ir  
krutejimą kokiam darbe. Kadą nemezius  
dirba taip, kaip kad jis gerti, jis nori pasa-  
kiti: „gerti“, „vanduo“, „isztroszkes“; kad  
jis guldo skruostą aut plasztafos, tai ligu  
„miegustas“, „laikas citi gultu“; kad jis  
plozszteleja rankomis, tai legu „plaszskinti  
botagu“, „musziti“, „važ nezia“, „variti“. Ir  
jausmai turi savo ženklus: „sz.lt“ iszsrei-  
szkia pasipurtimu, pašiuidenimu, prasijuoki-  
mas rodo liuksmuma, geruma, pritarimą.  
Pasibaiejimas parodo baimę, nepritarimą,  
blogumą. Nemeziai tuti ipatingus ženklus  
del papildimo ar pataisimo ivairiu prasmiu;  
taip auti noredami pasakiti „szl plunksna“  
netiktai parodo buk jie rasza[kurs ženklas  
butu del žodžių „gromata“, „raszatas“), bet  
nutverę plunksną parodo ir ją pastato. Tai  
isz tokiu ženklų, kurie kaip kad butu pri-  
ginti jau patis per savę aiszkus, maivu kal-  
ir susideda. Bet del nauju nuomonių tuojau  
prasimano ir nauji ženklai. Gel inkeli ir  
vežtuvą [lokomotiva] nemezius paženkłina  
tuomi, kad kairiają ranką padaro kamina, o  
smilu desziniosios rankos parodo, kaip du-  
mai kelasi ratu i augszta. Pirsztgalai ran-  
kos, pusetinai sugniauztos, sustatiti kaip  
kad spindulai szviesos, paeilui, rodo imtu-  
vę paveikstu (potograpą). Ten, kur givena  
dang kurczu ir nebėlu kruvoje, randasi kaip  
kadą ženklai praszaliecziams nevisu net su-  
prantami. Tie ženklai pažimina daigtas pa-  
gal ju neticzias ipatibes, taigi jie ira gan  
greitai pravardemis (epitetais), bet ne var-  
dais. Berlino Nemezių Institute nemeziai  
paženklina giventoji meste Szpandavos nu-  
pjovimu kairios rankos kilną (aszmenini)  
desziniosios plasztafos, delto kad vieną siki  
vienas isz nemezių, apsilankidamas Szpan-  
davoje, buvo sutikęs nupjautranki žmogu.  
O Szarlotenburgieti ten pažimi rodidami  
nupjautą koją ir jos globojimą ir cz ucia-  
vimą. Vieną vaikio pravarde buvo parodo-  
ma siuvimu, delto kad jo tevas buvo siuve-  
ju. Pavėdzias pravardes nemeziai dno. la ir  
szalims(krasztams) žemes. Varimas valties  
vairais—paženklina Anglų, o nukirtimas  
galvos rodo Prancuzija, o pakorimas ira  
pravardę Maskolijos—czia ir ten ira moste-  
rejimas i miri Ludviko XVI ir caro Povilo.  
Žinomas tai daigtas, kad su laiku atsimai-

nant giminei seni ženklai gaiszta, o nauji  
pasigauna. Mokintieji nemeziai turi savo  
gramatikiszkus, pramanitus ženklus; t. a.  
jeigu sugniauzęs ranką, o tiktai nikszi isz-  
tiesęs, brakszteleisi keno norint bruslota  
(szalberka), tai pasakisi „buti“; o jeigu su-  
gniauzta kumzsti stumsi i priesaki su iszkel-  
tais nikszeziais, gausi žodi „ar“; traukda-  
mas pirszta žemin nuo smilksztes, gausi žo-  
di „kandą“. Sikaras paženkłikdavo dabarti  
laiką isztiesdamas abi ranki, plasztafomis  
žemin nukleiszomis, kaip kad sakidamas czia;  
jis pažimedavo praigiti, mesdamas rankas  
atgal per peti, kaip kad sakidamas *u: pakali-  
lje*, o ateigi parodidavo sviesdamas rankas  
i priesaki.

Kad susteina žmones nemokantieje  
kalbos vienas kito, tai jie savitarpe kaip kad  
butu nebėlais. Graikų rasztininkas Sopoklas  
vadina svetimgenczius *barbaroi aglottoi*, t.  
e. žmones miszkiniai ir be snektos, o len-  
kai ir maskolai praszalieczius, i vakarus gi-  
venanczius, pavadino *niemcy* (nebėlai). O ir  
lietuviuinkai kita gadinę atėjūnus i savo  
žemę pavadino *gudais* t. e. snekancziais  
nesuprantama, neiszskia kalba, nes žodis  
gudas paeina nuo gudetū, iszduoti druna  
balsą. Vokiecziai savo susedams vokisz-  
koje kalboje, *vealh* anglo-sa<sup>les</sup>isizkoje kalbo  
sziaudien *Welsh*, tas vardas bene bus tas  
pats *ka* ir sanskritisz<sup>cas</sup> *mlechta*, ir paženk-  
lina žmogu, snekanti neiszskia. (plg. *Max  
Mueller, Lectures*, p. 92; *Leo, Zeitschrift  
für vergl Sprachforjnung*, B. 2., S. 252.)  
Nera istabu, jeigu žmones nesuprantanteje  
kalbos vienas kito susieina ir nori su-  
siszneketi be iszgulditojo, griebiasi i  
maivu kalba, kuri kaip jau mateme  
jra prigimta nemeziui. Nežinau ar kur  
taip tankiai ta kalba buvo vartojama  
kaip susineszime atropenu su inde-  
nais Amerikos. Indenai kaip žinome  
givena dar gana nožmai, o ir ju kalba  
skirstosi i begalę tarmiu, kuriu kitos  
taip ira iszsiskirusios, kad jas vien-  
tauzziai, tiktai isz kitos gentes, nebe-  
supranta. Garsi ira ana „indenu pan-  
tomina“. Tą snektą indenu galetu be  
abejojimo suprasti gebsnus nemezius,  
taip pat kaip indenai kad gana leng-  
viai permans ženklus nemeziaus. Del-  
ko? del to kad indenu pantomima ir  
maiviszka nemezių kalba ira tiktai i-  
vairiomis tarmemis tos paczių prigi-  
mimo kalbos. Imkime paveikstus.  
„Ateitę“ indenai parodo mojimū presz  
savę; smili ir didiji pirszta sviesdami  
i priesaki, jie taria „regeti“; aprasziti  
ore pavidala pipkos ir roditi kaip du-  
mai smilksta, tai reizszkia „rukiti“; pa-  
kiszti ranką i apaczia drabužio pagal  
anti-- „padeti nuoszalui, paslepti, lai-  
kiti slapta“; baime parodoma per pri-  
dejimą ranku prieš žemiausiojo szon-  
kaulo ir per rodimą, kaip tukšnoja  
szirdis ir tarsitais lenda i gerkle;

gaiszta, o nauji  
nežiniai turi savo  
s ženklus; t. a.  
tiksliai niksšti iz-  
morint bruslota  
uti"; o jeigu au-  
riesaki su iszkel  
„ar"; traukda-  
ksties, gausi zo-  
likdavo dabarti  
i, plasztakomis  
sakidamas ceta;  
esdamas rankas  
idamas u: paka-  
esdamas rankas  
nemokantieje  
itarpe kaip kad  
inkas Sopoklas  
aroi aglottoi, t.  
zuektos, o len-  
s. i vakarus gi-  
(nebelai]. O ir  
tejunus i savo  
szuekancziais  
lba, nes žodis  
iszduoti druna  
edams Keltams  
gsztoje vokisz-  
szkoje kalbo  
bene bus tas  
chta, ir paženk-  
skiy. (plg. Max  
eo, Zeitschrift  
2., S. 252.)  
esuprantanteje  
na ir nori su-  
o, griebiasi i  
jau mateme  
žinau ar kur  
o vartojama  
nu su inde-  
kaip žinome  
o ir ju kalba  
kuriu kitos  
ad jas vien-  
entes, nebe-  
indenu pan-  
nu galetu be  
s nemezius,  
gana leng-  
cziaus. Del-  
antomima ir  
ira tikslai i-  
czios prigi-  
paveikstus.  
ojimu presz  
sviesdami  
"; aprasziti  
ti kaip du-  
rukiti"; pa-  
uzio pagal  
uslepti. lai-  
na per pri-  
ojo szon-  
o luksnoja  
i gerkle;

„kuinga" ira paženklinama laikimu plasztaku, sudetu priesz veida, atidarimu ir skaitimu; „lietus" pasiženklina nuleidimu pirsztu galu pusetinai sugniauztos rankos žemin kaip kad lietus krinta isz debesu, taip pat ir „metas", kadagi indenai skaito savo metas pagal metiskus litus; „akmeni" indenas paženklinas, jaigu akmuo nera dilelis, pakeldamas ji nuo žemes, o jeigu jis ira sunkus, mesdamas ji žemen; „brolis" ir „sesuo" parodomi ikiszant smilini ir dūlijai pirszta i burną, nes abuodu žindo tą paczia kruti; „briedis" ira pa rimimas pridėjimu nikszečiu prie abreju smilksniu, o iszpletimu visu kitu pirsztu; noredamas pasakiti „szuo", indenas braukia smilu ir didžioju pirsztu desziniosros rankos, kurs paprotis pasiaiszkina tuomi, kad kitąkart iki indenai neturejo arklų, szuons neszlavo szetru szulius kelaujant i naują giventuvę; „vandeni" indenas paženklinas pasemimu rankos ir gerimu jo, o „upę" tuomi pat ženklų, tikslai kad czia jis plasztaką i virszu iszvertę szvitruoja kaip kad rodidamas platu ir ligu pavirsziu. (Plg. Capt. R. F. Burton: The City of the Saints, London, p. 150 etc.) To re tai ženklai, vartojami indenu susisznekant su auropenis ar vientaucziais, ar-gi nepriemena anu ženklų, kuriuos asame pratę rasti tarp nemezių?

3. Maivu kalbą vartoja dar ir zokoinikai Cistersiszkiei, kurie saprotauja, juog kalba ira prasikaltimu, jeigu ją mogus vartoja del ko kito o ne del tikejimo daigtu ar bažniczios imonių. Nekuriuose - gi daigtuose be kalbos ir tie jos prieszginiai apsieiti negalejo; taigi minikai ja vengdami griebiesi i pantomimiskus ženklus. Leibnico veikaluose (Leibnitz, Opera Omnia, ed. Dutens; Geneva, 1768, vol. VI., part. II., p. 207 etc.) randame atspausdintą ju žodineli lotiniszkoje ir žemojoje vokiszkoje kalboje. „Nama" ira paženklinami darant stoga pirsztais; trinti plasztakas viena i kita - tai „grudai"; „giedojimas" pasirodo muszimu takto; „mauditiesi" - mazgojimas krutines plokstumu rankos, „žvake" ar „ugnis" parodoma iszkelant smilini pirszta ir užpučiant kaip žvakę; ožka pasižimina kabejimu pirszto apaczioje smakro kaip kad kibo barzda, „druska" - žiebijimas ir apibarstymas, „sviestas" - tai užtepimas ant plasztakos; „tylejimas" - jeigu pridedi prie sucziauptu lupų. Padariti du pirsztu po deszinei pusei keno norint nosies - tai, bicziuolis o po kairei - tai „prieszininkas", kas matai po deszinei stovi, ira draugu, o kas po kairei, ira prieszginiau. Taigi mes matome, kad ir tie paniekintojai sznektos pagavo deveti ženklus, kožnam žmogui suprantamus per tai, kad tie ženklai pažimi istabiausias ipatibes daigtu. Ir czia matai turime ženklus prigimtos kalbos.

(Tolaus bus.)

### Isz gyvenimo lietuvininku Petropileje. \*)

Keturioms nedelems praslinkus po Petropile tai maskolu Peterburg.

mano atvikimo i Petropile, dar givos duszios lietuviszkos nemeziau ir jau mislijau, kad lietuvininkai czionai suvis praniko arba ira tokiais „szlapjurgiais", kad apie juos sau ir galvos neprideri lauziti. Vienok tam taip ne buvo. „Gailutis", szirdis dabartikszečiu musiszkiu vientaucziu, krupsztejo ir mažu pamažu padare arba isteige draugistę patrijotiszka lietuvininku, tikslai draugistę, sakau, nes suremtą ir turiamą nedaugio viru, prie kuriu skaitlaus ir asz prigulu. Daug prakaito praliejome, pakol jos pamatus padejome, o dar daugiaus praliesime del jos apginimo nuo neprietelų, lenk - lietuvininku. Reiki žinoti, kad jau nuo seno buvo Petropileje t. vad. lietuvininku draugiste, kuri buvo pasidalijusi i tris dalis, sekoijas: istorikus, ekonomistus ir filologus. Tos tris sekoijos ant savo sirinkimu riedavosi tarp savęs, o gero neko del Lietuvos nepadare.

Tikrieji lietuvininkai, filologai (tirinetojai kalbu) budami menkiesni ir skaitlumi ir liežuviu, buvo visados nuskaudžiami, taip kad ant prigales jie kitaip verstiesi ne galejo kaip galutinai iszsiskirdami isz ju burio. Dar priminsiu vieną svarbu dalyką, kad jau apskriczius metus atgal, ekonomistai isz burio lietuvininku iszsiskire ir ipatinę isteige draugistę. Deltogi Lenk - lietuviai iszgirde apie musu norą, labai pabugo sunikimo savo draugistes ir suszauke savo sąnarius, kuomi greicziaus puole atmainiti savo statutu pamatus tose vietose, kurias mes lietuvininkai buvome iszpeikę, idant paroditi, juog mes be reikalo nuo ju szalinamesi. Bet mes nesidaveme apsigauti ir visiems girdint užsakeme, kad mes isteigiame draugistę patrijotiszka ir užtai su jais nebogalime sugiventi. Apsigavę czia lenkai labai ipiko ir steigiasi mus dabar apgauti prie atsiliginimo ir atsirovavimo dalykuose kningino (bibljotekos) ir piningu. Bet mes nepasiduosime; ar dvasiszka ar medegiszka mes jiems atskirsime.... Musu draugistes sąnariu ira mažai, bet visi viragatavi už Lietuvą ir galvą gulditi. Darbztuojamesi kas nedeldieni susirinkdami, dalyjamesi visokiomis žiniomis, perskaitom ant susirinkimo savo veikalus, pertaisome juos ir taip viską naudojame kaip imanidami. Neseniai szit Ludv. B. iszverte isz lenkiszko knigutę „Daržus ir sodnas", veikaleli ant 5 lapu popieriaus, prie kurio P. musu draugas, pridure pais imelus labai gražius. Tą veikalą mes ketiname paduoti i Komitetą Cenzuros, idant pamatiti, kaip maskolai apie spaudinimą lietuviszku kningu dabar mislija... Priegtam mes nesnaudžiame, bet su iszpletomis akim's mes gaudome Petropileje kitus lietuvininkus. Nenuviksta kartais, kaip man kas ž n kada. Papuolka ant Sziauliecziu, kurie kažin ko-licias kosmopolitiszkas mislis savije lenrste, ir pasidra'co'ęs su jais ar bene dvi adini,

ne'co nepadaru. - Bet ne mes vien taip krupsztame, ir kiti vientaucziai nesnaudžia. Praslinkusi pusmeti K. surinko arti 500 paraszu lietuvininku kurie meldečia arkiviskupo Gintautzio, idant leistu lietuviszkus pamokslus sakiti del lietuvininku bažniczios sz. Kotrinos. Tas pats K. surasze praszią pas ministrą naminiu reikalu, kad leistu ikurti Petropileje „lietuviszka labdaringą draugistę". Del to prasziomo paraszus rankioju visoje Petropileje, daugiausiai szventomis dienomis, kada lietuvininkai buvo bažnicziose ar ant kapu. Isz viso ju buvo pasiraszię arti 700; ar-gi tai negerai, nors vien ir delto, kad lietuvininkai jau ima jausti savę lietuvininkais ir noreti atsistoti ipatiszka. Negana to ir valdžia jau pradejo daugiaus misliti apie lietuvininkus. Szia vasarą važinejo darbinikas isz ministerijos naminiu reikalu, vardu Valteris, po Lietuvą, snapinejo po arkivus, lande po kningines. Vilniuje jis rado katekismą isz XVI amžiaus ir keta praszioti Akademijos, kad ji perspaudintu kningutę del moksliszku reikalų. Su vienu lietuvininku sznekedamas tas Valteris iszsitare, ar norums ar nenorums, kas ji gali suvokti, kad nuo jo žodziu ir pasaku prigulesis leidimas spausdinti lietuviszkas kningas. - Prof. Jagiczas szipusmeti pradejo skaititi universitete del filologu lekcijas lietuviszko liežuvio, o keli studentai susitaisidami dar vaikszezioja subatomis pas ji i namus ir skaito kartu Juszkevicziaus „Svodbinę Redą". Ir jis klabina universitetzka reda, kad apsiimtu spausdinti lietuviszkas kningas del mokancziusiu filologu. Atsakimo tiesaus dar negavo, vienok viltis, kaip jis sako, asanti, kad uuiversitetas savo pinigais atspaudinsis. To-gi mums ir reiki. - Tofios tai pas mus tofies girdeiti. Mes girdejome, kad lietuvininkai Naujame Jorke kaip fada susirenę ir apie Lietuvos reifalus pasznefą. Mums givenantiems Petropileje lietuvininkams szirdis isz diaugsmo szofineja, fada girdime, juog musu brolai persilefę per Atlantu Didžmari atmena tevinę ir eina i vienibę. Kada lietuvininkai visur givendami rupinsiesi apie savo buvi ir apsvietimą, tai ir lietuviu tauta pasifels afise visos žmonistes, o prieg tam atsigaus ir Lietuva.

Mes Petropileje givenantieji lietuviai sitnceziame brolams i Amerifa szirdingą pasveifinimą ir diaugiamas girdedami, tad jie eina i vienibę ir fetina visofias draugistes dariti. Darifit drolai, o jums dievas pades, ir mes ne užmirszime jusu, norint taip toli give-

name. Sudiev!

2).X.84.

Kuokszežio brolis.

Protokulas susirinkimo visuomenės lietuvininkų Naujame Jorko Suffolko ulic ioje N9, d. 15 lapkričio 1884 m.

Del tos dienos buvo aprinktos i komitetą tos asabos, prezidentas Juozas Kavalauskas, vice-prezid. Vincas Džiankauskas, sekret. protek. Andrius Anskaitis.

1., Tos dienos prezidentas apznaminio, kad nekuriu musu brolai lietuvininkai gyvena Amerikoje jau daugiau kaip 15 metu, o del savęs jokios naudos dar ir sziadien neturi isz savo darbu to viso e eso, kuri jis perleide czia suakniai procevo. La mas, ir nei turi savo vardą nei paszenavonę szitoj žemeje. Jis apturejės gerą žinią nuo tokiu žmoniu, kurie jau sziąlien ira gerai prasi giventę, kaip tai isz Czikagos, kurie mumis velija isz sziąrdies tokio susivienijimo tarp savęs ir istaisimo tokios draugistes, kad mes galletameme tureti džiaugsmą isz savo darbu ir vaikai musu. Per J. Kavalausko storonę atsiunte tie patis geri žmones isz Czikagos statutas arba visą suredimą tos draugistes lenkiszkoje kalboje.

2., Buvo balsas paduotas Pr. Buczinsko kokiū liežuviu bus iszskait/tos statutas tos draugistes? visuomene(vas ogulas) prieme kad butu perskaityta lenkiszka, o paskui iszguldita lietuviszka.

3., Buvo perskaityta pagal visu norą per Turski lenkiszku ir potam lietuviszku liežuviu ir tas viskas pasiliko visuomenes priimtas ir patvirtintas, del itaisimo tos draugistes; prie to viso kurie ten nepribuvo arba kad ir buvę ir viską girdeję nesuprato viso poredko, tai pirm isigivenimo tos draugistes bus tikrai iszguldita it iszdrukavota lietuviszku liežuviu tas visas regulas tos draugistes ir bus iszdalita kozinam, kuris tiktai nores sau gero pristodamas i tą draugistę; nes tose kuingutese netiktai bus iszdaritas visa regulas tos draugistes, bet be ju negales priduoti piningu i kasa.

4., Buvo apsakimas Jono Szlupo, kaip atsitiko jo gimtuteje, kur žmones buvo pradeję bednin eiti neturedami jokios pagalbos tarp savęs; pradejo skolą imti nuo židu piningais ar javais, o židą žinoma isileidus i savo namus, tai jau namai neeina gerin, bet visai turi susinaikinti; taip ir ten žmones tarp savęs ušidejo tokią kasą, isz kurios žmones prasigiveno ir isz to džiaugiasi kožnas bevienas.

5., Pagal balsą J. Kavalausko pasiliko per visuomenę aprinktas komitetas del viso iszvedimo tos draugistes: i prezid. Pr. Daugelaviczia; vic. prez. Juozas Kavalauskas, sekret. fin. Jonas Szlupas; sekret. prot. Kaz. Anskaitis; kaserius Antanas Viszniauskas.

Sekret. prot. K. Anskaitis.

Broliszkos pagalbos draugiste Vaterburije.

Musu draugiste ira po vardu Kasciuszkos, ir jau asame 16 sąnariu(czlunku), pri-

gulincziu i tą draugistę. Bet mes turime daug persekiotoju musu draugistes nuo tu kurie nepriguli ir ketina neprigulėti ir nebūti musu brolais. Kad ir patis nepriguletu o ant to nera prievartos, kam-gi kitus drausti ir gąsdinant atitraukti nuo to gražaus ir naudingo mumis lietuvininkams sutarimo del pagalbos mete ligos, mirimo. Norint nežinau ką musu priešuiškai daritu noredami iszarditi musu draugistę, isz to nebus neko, nes kad ir du pasiliksime toje draugisteje, tai ir tuomet musu draugiste nebus sunaikinta: ir dvitjau likę draugistę laikisime; tiktai jeigu vienas liktu, tai jis sudetus piningus atiduotu kitai draugister to paties vardo, ir tas sąnaris pats i ją istotu. Už tai geriaus butu, kad ne aptartumeme, bet miletumeme vienas kitą ir nežuditumeme artimo savo.

Jokubas Segiaviczia.

Politikisza per valga.

Prancuzijoje už tai, kad prancuzu veisle ira maiszita, gūnsta mažiaus vaiku neg tarp nemaiszito kraujo tautu, prieg tam czia viriszkis pirm 29 metu negali vesti paczia jeigu tevai draudzia. Sziądien-gt viresnibe ketina uždėti pagalves visiems vienstipiems perejusiems per metus, o nevedusiems paczios... Isz neseniai iszejasiu statistiszku parodu gauname žinoti, kad Prancuzijoje skaitlus gimstancziu ira mažis; 1880 m. buvo 920000; 1881 m. 937057; 1882 m. 935566 o 1883 m. 937934. Skaitlus-gi mirsztancziu kaskarts eina daugin: 1880m. mire 858000 1881m. 828828; 1882m. 838539; 1883metuos 841101. Skaitlus gimusuju pervirszijo skaitlu mirusiu 1880m. ant 62000, 1881 m. 108229, 1882m. 97027, 1883m. 96843. Labai daugynasi gimimas vaiku isz mergu neisztekejusu, taip 1880m. gime isz mergu 68200, 1881 m. 70000, 1882 m. 71300, 1883 m. 74200. O skaitlus ženatviu tiktai palengva eina daugin: 1880 m. susizęnijo 279045, 1881 m. 282079, 1882 m. 281000, o 1883 m: 284519. Komunnistas Veljuntas Pariziaus meste viresnibe duoda patarmę: 1) Kad alkstanteji darbininkai bedarbio mete gautu duonos reikalingą daugumą be piningo; 2) Kad tie darbininkai, kurie bedarbio mete neiszgali užmōkėti nuomą arba arandą už gyvenamiasias trobas, nebūtu isz namu iszvaromi; 3) Kad tuszczias trobas apimta beturcziai, benamiai darbininkai, pakuolaik plinta piktieji karszcziai ir kolera; 4) kad dikiems darbininkams duota darba perstatadinant nesveikus namus ir statant viresnibe reikalingus trobesius.

Vokietijoje paliko i Valdistes Kuopą [Reichstag] iszrinkti 22 socialistu. Už tai sziądien socialistai tariasi 1) paroditi darbininkams, kad viresnibe(Bismarkis) prizadedama jiems gerą aprupnimą ju buvto, taisosi juos apgauti ir padariti silpnais: 2) paduoti projektus reformu, gana revolucijiszkus, bet sziądien iszpilditi galimus, kaip tai reikalauti sutrumpinimo darbu dienos; 3) iszaiszklinti reikalingumą draugijiszkos revolucijos... Bismarkis atidengdamas Kongo Konferencija Bėrline pasakė, kad szis susirinkimas turēs nuspręsti valnibe

laivines kelones ir prekštes (kupezštes) Kongo, valnų laivams kelonę ant Nigro upes, ir ko reikes ateiteje, kad pasisavimam žemes Aprkoje padariti tiesiszku. Ant galo jis pridure, kad darbai tos Konferencijos, pagal jo lukestį, gaivinsę sątaiką ir v enibe tarp tautu.

Muskolijoje revolucijoneriai ilgai tileję neseniai iszleide naują numarą „Narodnos Volos“, kurioje radame apsak ta, kaip ju spautuves pakluyusios i rankas policijos, kaid policija suemusi daug kiltu žmoniū, labiausiai per percupezistę Degajevo, kurs paskui nužude kapitona Sudeikina. Dabar gi nihilistai naujai pasigauę Degajevas buvo prisitaisę tarnauti viresnibe už tai, kad ji paleide isz kalejimo; bet kad viresnibe jam už tarnistę mažai mokejo, jis pagrižo prie nihilistu, kurie j m dovanojo givasti tiktai su taja iszlga, kad jis savo rankomis nuzuditu Sudeikina ir nekada nebesikisztu prie politikiszko judejimo. Kad Degajevas Sudeikina nužude, komitetas nihilistu apgarsino visus busiant korotais miriu, kurie Degajeva viresnibe paduotu, nes jo givastis prigulis komitetui. Dabar po visu nelaimiu nihilistai vel kaip reikint susitaisę.

Austrija. Krokuvos meste pasibaigę sudas anarkistu: tris apskunstus iszrado nekaltais, o kitus prasudijo —iant 9 metu, 1 ant 5, 1 ant 3, ir vieną ant 1 metu prisparos darbu... Osmuco meste, Moravijoje, pasodinta 50 žalneriu (kareviu) i kalejimą už tai, kad jie prideri prie socialistu. Kolera Parizuje jau emusi gaiszti, nes kaskarts mirszta jaja mažiaus žmoniu.

#### APGARSINIMAI.

Redisteje UNIJOS galema gauti knigas *zdavimo M. Tvarausko*)

Praractvos Michaldos ..... 25 c.  
Morfeuszas izgulditojas sapnu.... 30 c.  
Istorija Ali-Babos ..... 30 c.

Isz Auropos atejo,

Lietuviszkas Sziupinis ..... 15 c.  
Oszkabalu dainos ..... 25 c.  
Auszra už visus metus ..... \$2.00  
(o vienas numeris 20 c.)

DR. M. J. B. MESSEMER,

150 SECOND AVE., bet. 9th and 10th St

Office Hours:

8-9 A. M.

12 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$  } P. M.  
7-8 }

4 num. Unijos susivelino del to, kad iszduotojas apsirgo. Tolesnius numerius suredis pats Tvarauskas pagal kalbą Suvalku gubernijos, J. Szlupas atsitraukia nuo redites. Iszdavejas praszo. kad skaititojai pasiskubintu atsistinti prenumerata; kas dabar nebus atsuntę, negaus daugiaus Unijos.